

MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM

7-8. évfolyamos tanulók számára

3. forduló (DÖNTŐ)

2020. január 27.

Össz.pontszám:	89p	
----------------	-----	--

Név: _____ Évfolyam: _____
Iskola neve, címe: _____

1. Melyiket a három közül?

Válaszd ki a három lehetőség közül, melyik szó illik a közmondásba, majd írd a betűjelét a vonalra!

_____ tyúk is talál szemet.

- a) vak b) buta c) fehér

Nem látja a fától a(z) _____.

- a) erdőt b) nyulat c) bokrot

Lassú víz _____ mos.

- a) ruhát b) követ c) partot

Sokat akar a szarka, de nem bírja a _____.

- a) csőre b) farka c) szárnya

Hamarabb utoléri a hazug embert, mint a _____ kutyát.

- a) kövér b) vak c) sánta

10p	
-----	--

2. Idegenül cseng

Mit jelentenek a következő idegen eredetű szavak? Ha kitaláltad, húzd össze a párokat!

delegáció

ellentét

kontraszt

küldöttség

stagnál

nem fejlődik

média

tünet

demonstrál

hírközlési eszközök

fiktív

kitalált

6p	
----	--

3. Verselő

Olvasd el Juhász Gyula: Himnusz az emberhez című költeményét, majd oldd meg a vershez kapcsolódó feladatokat!

1. Az emberhez száll himnuszom ma,
Hittel hadd harsogom dalom,
Nagy ismeretlenek helyében,
Dacos fejem meghajtva mélyen,
Szelíden és örök reményben
Ez ismerőst magasztalom.

2. Tudjátok-e, hogy mi az ember?
A por s a végtelen fia,
Istent teremtő földi szellem,
Kemény pöröly vasvégzet ellen,
Ezer főséges küzdelemben
Viaskodó harmónia!

3. Nézzétek: izzad tar mezőkön,
Sarcol a rögből életet,
Nap égeti és tűske marja,
Tépázza ég és föld viharja
S a jövődő útján haladva
Csókolják fény és fellegek!

4. Nézzétek: napba törtetően
Mint épít büszke kupolát,
Egekbe lendül lelke, karja,
Kőhomloka, ércakarátja
Győzelmesen lendül magasba
És mélységekbe száll tovább!

5. Ember! Hittel hiszek tebenned,
Ember! Forrón szeretlek én.
Te nyomorúságos, hatalmas,
Te végzetes, te forradalmas,
Te halálban is diadalmas
Utód az Isten örökén!

a) Írd a versben szereplő alábbi kifejezések mellé jelentésüknek a betűjelét!

dacos: ☐

a)makacs

b)borzos

c)kemény

pöröly: ☐

a)kalapács

b)érc

c)kő

tar: ☐

a)sivár

b)kopasz

c)lapos

sarcol: ☐

a)harcol

b)kizsákmányol

c)szánt

rög: ☐

a)fölldarab

b)gaz

c)szikla

- b) Alakítsd át a vers szavait a meghatározásoknak megfelelően! Figyelj arra, hogy csak az utasításban szereplő jellemzőt változtasd meg!**

száll	múlt időben:	
tudjátok	jövő időben:	
nézzétek	kijelentő módban:	
sarcol	egyes szám első személyben:	
égeti	felszólító módban:	
csókolják	általános ragozásban:	

12p

- c) Keress a vers szövegében a meghatározásnak megfelelő kifejezést! Egy vonalra elegendő egy szót írnod.**

tárgyragos szó: _____

többszámú főnév: _____

számnév: _____

személyes névmás: _____

többszám 3. személyű ige: _____

mutató névmás: _____

alliteráció: _____

ellentétpár: _____

16p

- d) Mi az állítmány a következő sorokban? Írd ki a vonalra!**

...

„A por s a végtelen fia, _____

Istent teremtő földi szellem, _____

Kemény pöröly vasvégzet ellen,” _____

- e) Mi az alany az alábbi sorokban? Írd ki a vonalra!**

„Sarcol a rögből életet, _____

Nap égeti és túske marja, _____

Tépázza ég és föld viharja” _____

12p

4. Helyesírási TOTÓ

Válaszd ki a három lehetőség közül, hogy melyik szó a helyes, majd írd be az utolsó oszlopba a jelét: 1, 2, x!

	1	2	X	Tipp
1.	egyeseivel	eggyeseivel	egyessével	
2.	folyon	follyon	fojjon	
3.	hidjen	higyjen	higgyen	
4.	ezüstnyaklanc	ezüst nyaklanc	ezüst-nyaklanc	
5.	doberman	dobberman	dobbermann	
6.	ma-ha-rad-zsa	ma-ha-radzs-a	ma-ha-ra-dzsa	
7.	Balkán-hegységi	balkán-hegységi	Balkán hegységi	
8.	Babitsal	Babits-csal	Babitscsal	
9.	görögkatolikus	görög katolikus	görögkatólikus	
10.	válllap	vállap	váll-lap	
11.	leírhatatlanul	leirhatatlanul	leírhatatlanúl	
12.	kiljebb	kijjebb	killyebb	
13.	itt-tartózkodás	itttartózkodás	itt tartózkodás	
+1	izland-i	izlandi	Izland-i	

14p

5. Világjáró

Állítsd betűrendbe az alábbi szócsoporthoz tagjait! Csak a sorszámokat írd le! Soronként haladj!

1.Baranya megye	2.Borsod-Abaúj-Zemplén megye	3.Bács-Kiskun megye
-----------------	------------------------------	---------------------

A helyes sorrend:

1.Nevada	2.New York	3.Nyugat-Virginia
----------	------------	-------------------

A helyes sorrend:

1.Mauritánia	2.Mauritius	3.Marokkó
--------------	-------------	-----------

A helyes sorrend:

9p